

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/I

Telefoni uredništva: dnevna služba
2030. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek, račun: Ljub-
ljana št. 10.656 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.771

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2991

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
pondeljka in dneva po praznikih

„Nedosegljiv sovražnik“

Na zadnjem kongresu komunistične stranke se je spričo nezadostnih rezultatov protiverske borbe izdala parola, da se mora ta borba voditi odslej ne samo v povečani meri, ampak tudi z večjim nadvušenjem in s tehnimi argumenti, pa bolj z sumitvimi mečem nego z grobo in nasilno propagando. Dejstvo je namreč, da je brezbozirno protiversko preganjanje zbudilo sočutje do cerkve celo med mladincimi ali celo brezverskimi ruskimi industrijskimi delavci. Zato komunistična vlada zahteva od brezbožnikov nove, uspešnejše protiverske taktike. »Zveza vojujočih se brezbožnikov«, ki je štela dne 1. januarja t. l. 35.000 podružnic z dva in pol milijona članov, je dobila ukaz, da do leta 1933 pomnoži svoje članstvo najmanj do 17 milijonov duš. Temu kvantitativnemu narastku na komando pa naj odgovarja tudi kvaliteta protiverske borbe. »Milijonske številke naklad so mrtve brez navdušenja in izvirnega ustvarjanja, ki edino more ogreti ljudev.« Stranka ugotavlja, da so strokovne zvezze, šole in komunistične mladiščne organizacije zelo mlačene v pobiranju vere. »Protiverski apostoli« opravljajo samo predpisano mehanično tlako, nasilnost brez duha pa ni zmožna ugasiti ognja vere v duši.« Zato »napovedno neizprosno vojno gnujni prazni slami, ki jo mlatijo mnogi delavcem pod krinko protiverske agitacije in dvignimo kvaliteto protiverske borbe« — tako pozivlja »Brezožnik«.

To vse jasno priča, da sovjeti niso zadovoljni s facetom svoje protiverske gonje, dasi so ustanovili 35 univerz brezbožstva, posebne protiverske vlake s protiverskimi filmi, posebne štipendije in ugodnosti letovanja na državne stroške za agitatorje, ki se v propagandi brezbožstva posebno odlikujejo. To se razvidi iz poročil v »Brezožniku« samem. Na primer: V sibirski prestolici Irkutsku je bil protiverski tečaj, na katerega pa kljub veliki reklami ni bilo nikogar! Predavanja so odložili za tri dni in so prisli štirje slušatelji. Kaj storiti? obupno sprašuje »Bezožnik«. V Uli, gubernskem mestu, so le z veliko težavo zlobnali slušatelje za protiverske tečaje. V celiem jih je bilo 49. Še bolj čudno je, da srečamo iste težave v Moskvi sami, kjer bi morale nove stalne dvoletne brezverske univerze ustvariti »komunistične propagandne kadre visoke kakovosti« in nadomestiti sedanjo »protiversko prazno slamo« s »pristno robo«. V moskovski Baumanski četrtni, središču težke industrije, niso poslate velike tovarne: »Elektrovod«, Frunzejeva tovarna, Klara Zeikinina tovarna, tovarna galos »Provodnik« itd. niti po enega slušatelja na Baumansko protiversko univerzo. Seveda so bila pred vsem krive te vpijoče nemarnosti strokovna društva po teh tovarnah in pred vsem — krožki vojskujočih brezbožnikov samih! »Nimamo nobenega časa, da bi se brigali še za to vašo univerzo,« so poročevalci »Bezožnik« odgovorili v tovarni »Krasnaja Zarja«. Zalibog ne poroča list, kaj so mu povdali po ostalih tovarnah. Dalekosežni sklepi XVI. strankinega kongresa ne obrodijo nobenega sadu.

»Bezožnik« se tolazi s tem, da objavlja na koncu navedenih obupnih poročil s posebno debelečkami v pobudu in kot dnevno geslo surove kraganje, do katerega se je vsemogočnemu Stalini na ljubo ponižal Maksim Gorki. Za kulturo tako vneti pisatelj-samouk izvaja dobesedno: »Samo slepcu ne vidijo, da je pravoslavna cerkev popoloma javno in cinično razkrinkala svoje nad vse podlo bistvo, svojo suženjsko lakajsko odvisnost od bankirjev in tovarnarjev. Nikoli še menda ni razkazovala tako neprikrito svojega »najsvetješega«. Ni vredno govoriti o moralni vrednosti gnušne izjave tega nekoč neodvisnega znanega pisatelja. Kje pa so danes v Rusiji bankirji in tovarnarji, da bi podpirali cerkev? A onemogla jeza, ki jo odsevajo te besede, je najboljši dokaz notranje šibosti sovjetske protiverske fronte. Koliko »slepcev« kljub nasilnemu odpiranju oči še mora biti na Ruskem, če se brezbožniki tako bojijo »nedosegljivega sovražnika« in mu ne morejo do živega, dasi je pod sovjeti prepovedana sleherna verska beseda, in ne smejte srečati oznanjevalci brezbožnih naukov prav nobenega nasprotstva! Mar ni to veliki čudež v zgodovini vesoljnega krščanstva?

Sodelovanje balkanskih železnic

Atene, 10. okt. as. Na današnjem nadaljevanju balkanske konference je bilo soglasno sprejeti poročilo prometnega odbora glede sodelovanja balkanskih državnih železnic. Zveza prometnih sredstev in cest bo pripomogla k izboljšanju trgovine kakor tudi turistične. Sklenilo se je sodelovanje kolodvorov, boljši ureditev pomorsko-prometnih luk za daljnji vzhod ter za Jadransko in Črno morje, pri čemer naj produkti balkanskih držav uživajo pri transportu popolno enakopravnost. Tudi za ustvarjal v zračno prometnih prog je bil izdelan načrt in dalje naj bi se oživljevala zveza za turističko. Dolje na konferenci soglasno sprejela poročilo gospodarske komisije, ki je sklenila vstopitev centralnega urada za proutjev balkanskih mednarodnih gospodarskih vprašanj.

Atene, 10. okt. as. Rojalistični list »Projekt« odgovarja italijanskemu tisku, da balkanske konference nikakor ni smatrati kot Briandovo in Venizelovo delo. Balkanska konferenca ima edini cilj: balkanske države združiti v oprostiti tujih vplivov, posebno od onega dela inozemstva, ki ima interes na tem, da ostane smodniščica Evrope, Balkan, vedno polna.

Seja gospodarskih zbornic

Belgrad, 10. okt. m. Danes se je vrnila v Belgradu seja zbornic TOJ, na kateri so bila zastopana mesta Ljubljana, Zagreb, Belgrad in Novi Sad. Pretresalo se je vprašanje davka na poslovni promet.

Nov napad na pravice koroških Slovencev

Slovenčina na celovški gimnaziji ukinjena — Marijanšče ne sprejema več slovenskih dijakov — Slavnostna seja deželnega zbora — Protest slovenskih poslancev

Celovec, 10. okt. (Izvirno poročilo Slovenec.) Za desetletnico plebiscita sta avstrijska in koroška vlada pripravili svoji slovenski manjšini nov udarec v obraz vsem obstoječim predpisom glede zaščite manjšin in proti obljuhom koroškega deželnega zборa z dne 1. oktobra 1920. Slovenčina, ki je bila dolga desetletja za slovenske dijake obvezen predmet na celovški gimnaziji, se z letosnjim šolskim letom ukinie. To je odgovor zvezne vlade. Na predstavko voditeljev slovenske manjšine, ki so zahtevali ponaknjeno slovenčino od učenega predmeta na celovški gimnaziji. Letos je prvač, da slovenski dijaki ne bodo več imeli slovenskih obveznih ur. Slovenčina je potisnjena v vrsto na obvezni predmet. Nadalje je deželni šolski svet ob prilici plebiscitne proslave vprašal vse krajevne šolske sante v vse slovenske katedrete, če bi ne kazalo, da bi se od tretjega razreda dalje poučeval krščanski nauk izključno v nemškem jeziku. Spriče enoglasnega odpora od strani slovenske duhovščine deželnih šolskih svetov z enkrat s svojo zahtevo ne bo prodrl.

Celovec, 10. okt. (Izvirno poročilo Slovenec.) Koroški deželni zbor je imel danes izredno slavnostno sejo ob prilici 10 letnice koroškega plebiscita. Na dnevnem redu je bila kot edina točka slavnostni govor predsednika deželnega zborja Marijanščine. Predsednik slovenske manjšine so skozi deset let zahtevali od koroške deželne vlade, da izpolni svojo obljubo. Enkrat je izgledalo, da bo slovenska manjšina dobila svojo kulturno avtonomijo. Koroški deželni zbor pa je vsako diskurso o tem vprašanju odklonil. Zastopnika slovenske manjšine sta istotako prorisala za gospodarsko pomoč za slovenske kraje. V razdobju preteklih deset let koroška deželna vlada nasprotno ni nicesar podvzela, da bi bila gospodarski položaj Slovencev izenačila z drugimi deli Koroške.

V svojem govoru je predsednik Lukas izjavil med drugim, da se je boj za enotnost Koroške pričel takrat, ko so Jugoslovani zasedli jezikovno mešano ozemlje. Izid plebiscita pa je bil izraz domovinske ljubezni koroškega prebivalstva, manifestacija za svobodno Koroško, za demokratično Avstrojo in izraz prispadnosti nemški kulturi in jezikovni skupnosti. Predsednik Lukas je pozabil na obljube, dane koroškim Slovencem pred plebiscitem in se seveda

in sicer iz razlogov, ki sta jih obrazložila v posebni spomenici, naslovljeni na predsednika koroškega deželnega zborja. V tej spomenici omenjata, da je dne 28. septembra 1920 koroški deželni zbor dal slovensko obljubo čuvati jezikovo in plemensko samobitošnost slovenskih prebivalcev in se prav posebno brigati za njihov gospodarski procvit. Ta izjava, dana v usodenem trenutku, je v glavnem odločila izid plebiscita. Zastopnika slovenske manjšine so skozi deset let zahtevali od koroške deželne vlade, da izpolni svojo obljubo. Enkrat je izgledalo, da bo slovenska manjšina dobila svojo kulturno avtonomijo. Koroški deželni zbor pa je vsako diskurso o tem vprašanju odklonil. Zastopnika slovenske manjšine sta istotako prorisala za gospodarsko pomoč za slovenske kraje. V razdobju preteklih deset let koroška deželna vlada nasprotno ni nicesar podvzela, da bi bila gospodarski položaj Slovencev izenačila z drugimi deli Koroške.

V svojem govoru je predsednik Lukas izjavil med drugim, da se je boj za enotnost Koroške pričel takrat, ko so Jugoslovani zasedli jezikovno mešano ozemlje. Izid plebiscita pa je bil izraz domovinske ljubezni koroškega prebivalstva, manifestacija za svobodno Koroško, za demokratično Avstrojo in izraz prispadnosti nemški kulturi in jezikovni skupnosti. Predsednik Lukas je pozabil na obljube, dane koroškim Slovencem pred plebiscitem in se seveda

ni dotaknil vprašanja enakopravnosti slovenskih pravic po slovenskih šolah.

Celovec, 10. okt. (Izvirno poročilo Slovenec.) Danes se pričakuje prihod zveznega predsednika Miklusa, ki bo jutri popoldne otvoril umetniško razstavo. Za jutri popoldne je napovedan tudi prihod zveznega kanclerja Vaugoina, za varnost kojega so pripravljene najstrožje policijske odredbe. Pričakuje se velika manifestacija koroškega Heimatdiensta na čast zveznega kanclerja.

Na plebiscitno proslavo so bili povabljeni tudi vsi članji bivše plebiscitne komisije, ki so pa vabi bilo odklonili. Tudi princ Livio Borghese, ki živi sedaj v svoji lepi vili, ki mu jo je podaril v znak hravljnosti za njegovo nepristnosti ob času plebiscita koroški Heimatdienst. Jugoslovanski delegat dr. Jovanović ni bil povabljen. Najbrž zato ne, ker Nemci ne morejo pozabiti njegovih besed: »Jugoslavija teh 15.279 Slovencev, ki so glasovali za njuno, ne bo nikdar pozabila.«

Povabljen je bil tudi zrakoplov »Graf Zeppelin«, a na žalost vseh koroških Nemcev in nemčurjev je dr. Eckener povabilo kategorično odklonil.

Iz zelo verodostojnih krogov izvem, da se odsek ne bodo sprejemali v dijaško vzgojevanje »Marianum« dijaki, ki bi bavevali, da se slovenske narodnosti. Sprejeti bodo samo takrat, če se izjavijo, da so Nemci.

Nj. Vel. kralj v južni Srbiji

Belgrad, 10. oktora, m. Nj. Vel. kralj Aleksander je zapustil Niško Banjo, kjer se je mudil del časa in odpotoval 8. oktobra z večernim dvornim vlakom v Skoplje, kamor je prispel včeraj zjutraj. V Skoplju se je mudil dalj časa v palači banske uprave v razgovoru z banom vardarske banovine g. Živo Lazićem. Od tu se je odpeljal kralj z banom Lazićem in poveljnikom armije na učiteljišče, kjer je obiskal več razredov med šolskim poukom. Z dijaki se je prav ljubezivo razgovarjal in jih spraševal za domače razmere. Dajanštvo je kralja navdušeno pozdravljalo in ovaci ni bilo ne konca.

Iz učiteljišča se je odpeljal kralj v veliko medreso. Kralj Aleksandra I., kjer ga je pozdravil ravnatelj Ahmed Mehmedpašić. Kralj se je živahnno zanimal za šolske potrebe, kjer je spregovoril z vsakim učiteljem nekaj besedi. Kralj je bil zadovoljen s poročilom ravnatelja. Iz medres je šel kralj v Sokolski dom, od tam pa na Dušanov grad, kjer ga je čakal princ Pavle. Tu je kralj sprejel poročilo poveljnika brigade generala Dimitrijevića. Z gradu si je kralj ogledal Skopje in okolico. Kralj si je nato ogledal v spremstvu bana in princa Pavla še monastir sv. Pantelejmana. Ko se je vračal v spremstvu po skopljanskih ulicah, ga je narod, ki je že zvedel za visoki obisk, navdušeno pozdravljalo in radostno vzlikal svojemu kralju. Kraljev avto je vozil čisto počasi skozi množico ljudi in je kralj prijazno odzdravil velikim ovacijam. Po obedu, ki se je vrnil v dvornem vlaku, se je kralj odpeljal v skopsko Črno goro, kjer je obiskal samostan sv. Arhangla v Kučevištu, ki ga je ustanovil kralj Milutin. Z dvornim vlakom se je kralj odpeljal popoldne v Kumanovo, nato pa v Nagočane, kamor je dospel ob 4 popolne. Tu so ga pričakovali ministri. Kralj si je ogledal ljudsko šolo, nato je odšel proti Staremu Nagoričanu, da si ogleda cerkev sv. Jurija.

Svečana otvoritev rudnika Trepče

Belgrad, 10. okt. m. Eden najvažnejših rudarskih krajev Kosovega polja je Trepče, ki se imenuje v listih že leta 1303. Tu se je kopalo takozno plameno srebro, ki je slovelo po vsem svetu. Rudniki, ki so v tem času tako sloveli, so do leta 1690. popolnoma propadli. Leta 1923. pa so nanovo oživelji. Uspeло je zainteresirati zanje Angleži, ki so osnovali rudnike Novo Brdo, in Trepča Mines. Angleži so napravili v bližini rudnikov svojo kolonijo pri Zvečanu. Razpisali so dve nagradi po 100 tisoč in 50 tisoč za onega, ki bo gojil najlepše cvetje. Gradili so lične hišice za delavce. Poleg imenovanja

vanih rudnikov so ustanovili še Zletevo, Janjevo, Kopaonik, Belasica in Brskovo. Na čelu velikemu angleškemu trutnu stoji podpredsednik londonske borze Alfred Bity. Slovenski otvoritvi, ki se je vršila včeraj, je prisostvoval Nj. Vel. kralj in zastopniki vlade, trgovinski minister Demetrović, minister za šume in rudnike ing. Serne, ban moravske banovine Nestorović, ban vardarske banovine Lazarič, ban zetske banovine general Smiljančić, guverner Narodne banke Bajloni, šef centralnega Presbiterija Marjanović in drugi odlični zastopniki državnih oblasti in gospodarskih institucij. Goste je sprejel inženjer Macferson in direktor rudnika Hanjnen. Točno ob 10 je prispel dvorni vlak z Nj. Vel. kraljem in princem Pavlom. Kralj se je odpeljal v avtomobilu do rudnika, kjer je sprejel angleškega poslanika Hendersona in podpredsednika londonske borze Bitya.

Nj. Vel. kralj je z velikim zadovoljstvom ogledal rudnik z modernimi tehničnimi napravami. Ob eni se je vršil svečan banket.

Govor Nj. Vel. kralja

Na banketu je govoril predsednik trutna Alred Bity, ki je pozdravil Nj. Vel. kralja v imenu Društva trepčanskih rudnikov in v imenu upravnega odbora ter naglasil veliko veselje, da se je udeležil otvoritev rudnika tudi najvišji poglavjar jugoslovanske države. Omenjal je veliko bogastvo Jugoslavije, ki ga vsebujejo polja in še več rude in gozdovi. Končal je svoj govor z trdnim prepršanjem, da, kakor je dobil slavni oče, kralj Peter imo Osvoboditelja, tako bo tudi Nj. Velikičanstvo dobiti ime Zedinitelja, ki to ime tudi po pravici nosi.

Nato je govoril Nj. Vel. kralj:

»Gospod minister, gospoda! Z iskrenim zadovoljstvom ugotavljam velik napor in ustvarjajočo iniciativno predstavnikov podjetja, katerega plodno delo se je že začelo. Kraljevina Jugoslavija ima za svoje sodelavce predstavnike velikih rudarskih in industrijskih držav in uživa njihovo podporo pri svojem naporu za povzdigo gospodarstva. Ta tla so bogata na rudah in so bila glavni vir blagostanja naše države v srednjem veku. Poznajajoč danes delo in sposobnost jugoslovenskih rudarjev, verujem, da bo njihov napor združen z izkušnjami in

Francosko svobodomiselstvo ne vodi več franc. naroda

Pariz, 10. okt. Včeraj se je otvoril v Grenoblu kongres radikalno-socialistične stranke, oziroma francoske svobodomiselne buržuazije ali levičarskega kariketa.

Rezultati kongresa se pričakujejo v vsej francoski javnosti z izvestno radovednostjo in pozornostjo, čeprav so časi, ko se radikali diktirali postave in strmoglavlji ter postavljali režime, minuti. Zlasti od leta 1928. dalje ta stranka dan za danem izgublja političen vpliv v deželi, pride pa seveda še vedno v poštev zlasti po izvenparlamentarnih intrigah in akcijah, ki v Franciji od nekdaj močno vplivajo na potek političnih dogodkov. Kar se tiče sedanjih tendenc radikalne stranke, je pač glavna ta, da bi se opozicija proti Tardieujevemu kabinetu poostrial. Temu primereno so na dnevnem redu grenobelske strankarske konference, ki bo trajala od četrtka do nedelje 12. t. m., take točke notranje in zunanjopolitičnega položaja, ki bodo v bližnjem zasedanju poslanske zbornice in senata predmet najstrastnejših diskusijskih odločivih glasovanj. Slede se pa to razume samo po sebi.

Ena točka dnevnega reda pa je zbudila prav posebno pozornost francoske javnosti. To je vprašanje razvojne, o katerem bo v Grenoblu poročal poslanec iz Savoje, Pierre Cot, ki je bil do leta 1924. član francoske delegacije v Zenevi, letos pa od vlade ni bil več pozvan vanjo, tako da je njegova opozicija proti zunanjopolitičnim američkim sedanjam režimom tudi že stališča razumljiva. Gospod Cot bo torej na strankinem kongresu v Grenoblu zagovarjal tezo, da se je treba skoraj popol-

noma razočariti Francije, tako misli Cot izvajati, naj prva nudi svelu dober zgled in naj se začne razočarjevati, ne da bi si delala preveč skrb v vprašanjem, ali so doseženi pogoji, ki garantirajo narodno varnost, ali ne!

Razumljivo je, da je zaradi tega stališča svobodomiselnega parlamentarnega labora ogromna vredina francoskega naroda zelo razburjena. Gospod Cot in njegovi tovariši poslavljajo popolnomu na glavo doseganjem tezo, vsakega francoskega režima, ki jo je Tardieu samo bolj podčrtal, da je namreč treba najprej zagoturniti varnost domovine, potem doseči obvezno razsoditev vseh mednarodnih sporov, in šele na koncu razočariti se.

Ne samo dečanski krog, ampak tudi vsa zmerino-liberalna javnost zaradi tega ostro napada radikala. Zmerni »Journal des Débats« na primer opozarja radikale, kako da je politika, ki se je inaktivirala leta 1924, doživelja popolen polom. Nemščija je odgovorila na preveliko zaupljivost Francije s Hitlerjem, z zvezami s svojimi v izvlečnimi deželi »Stahlhelma«. Radikali ne bi smeli več gojiti nobenih nad ne v nemško liberalne stranke ne v nemško socialno demokracijo, ki je pangermanska. Kako se more stranka, ki je tako dolgo vladala Francijo in ki teži nazaj za vladu, postaviti na tako stališče spritožno vitalnega problema za Francijo?

Še hujše pa bera svobodomiselnemu taboru levite oficijalni »Tempo«. »Radikalno-socialistična stranka«, tako piše to ugledno glasilo, »je zaostala in ni več sposobna, da bi sledila zgodovinskemu

razvoju Evrope. Radikali se dajo voditi od partikularnih interesov, od lokalnih vprašanj in od svojih simpatij do socialnih demokratov, sami pa nimajo več nobene lastne doktrine in nobenega izvirnega programa za veliko vprašanja aktualnega momenta.« Evropa, tako nadaljuje »Tempo«, se ostro opredelitevje po osnovnih vidikih, francoski svobodomisenci pa plavajo v nedolčnih vodah nekega sentimentalizma, ki ni za naš čas. Slepoto sledijo socialistom, ki živijo v zunanjopolitičnih vprašanjih in tako zapravljajo fond patriotizma, s katerim je večina pristašev radikalne stranke že razpolagala.

Radikalna stranka pa se tudi v gospodarskem oziru čedaljebolj bliza populemu socializmu — piše »Tempo«. Poslane Chautemps bo v Grenoblu predlagal resolucijo, da naj se narodni gospodarski svet izpremeni iz poslovovalnega organa v odločajoči organ, ki bo produkcijo kontroliral in jo racionalno organiziral.

Tega — nadaljuje »Tempo« — večina francoskega naroda ne bo nikoli priznala. To je populistična socializacija, državni socialismus, ki se francoski popolnomu protivi.

Vsi ti pojavi so zelo značilni, ker dokazujejo, da se Francija orientira čedaljebolj proti bivšemu svobodomiselnemu kartelu, ki je bil nekdaj skor vsega mogoven. Treba pa je pripomniti, kar se tiče socialistične resolucije dobrega gospoda Chautempsa, da itak ni odkrito mišljena, ker so buržuazi radikalni prav tako malo resnično socialistični, kar je čisto pomeščanje francoski socialisti...«

Fašistični svet sprejel smrtno kazen za sločince proti državi

Rim, 10. oktora. AA. Snoči je bila v palati Veneziača tretja seje oktobrskega zasedanja velikega fašističnega sveta. Seji je predsedoval Mussolini. Prisotni so bili vsi člani, razen ministra Balba. V ponovno razpravo o uvedbi smrtno kazni v novi kazenski zakonik so posegli Giuliano, Cristini, Arpinati, Giuratti, Federzoni, Marconi, Rocca in predsednik vlade. Svet je sprejel sklep, ki ž njim poudarja potrebo uvedbe smrtno kazni v novi kazenski zakonik bodisi, da se ž njo pošla do zločin proti varnosti države, ki jih predvideva sedanj fašistični zakon za zaščito države, bodisi za nadavnine, nenavdano hude zločinje.

Milan, 10. okt. as. Veliki fašistični svet je potrlnrem posvetovanju pod Mussolinijevim predsedstvom sprejel na novo smrtno kazen za zločine proti varnosti države kakor tudi proti težkim navadnim zločincem.

Pariz, 10. okt. AA. Poročajo iz Rima, da je veliki fašistični svet po govoru, ki ga je imel Grandi, sprejel prejšnjo resolucijo, po kateri Italija ne more sprejeti kompromisnega sporazuma, če se predhodno ne sprejme pomorska paritet s Francijo.

Kralj Boris se poroči 15. novembra

Rim, 10. oktora. AA. Po oficijalnih informacijah bo poroka bolgarskega kralja Borisa s princem Giovannom v tretji dekadki tekočega meseca v Italiji. Sodijo, da bo poročno slavlje v kraljevskem gradu v San Rossoru. Ni izključeno, da bodo cerkveni obredi opravljeni v asilskem franciškanskem samostanu, ker je znano, da je princesa Giovanna tretjerednica. V gradu v San Rossoru so obsežne priprave za slovenske sprejem bolgarskega kralja Borisa, česar prihod pričakujejo vsak dan. Včeraj je bil več kot enourni razgovor med kraljem in kardinalom Maffiem o cerkvenem obredu, ker je bolgarski kralj Boris druge veroizpovedi.

Pariz, 10. okt. AA. Poročajo iz Rima, da se Širijo glasov, da bo dopolnil bolgarski kralj Boris v torek v Rim ter takoj poseti italijansko kraljevo rodbino, ki se nahaja v poletni rezidenci v San Rosaru. Dalje trdi, da bo kardinal Maffi poročil zaročenca 15. novembra.

Seja magistratnega gremija

Ljubljana, 10. oktora.

Danes ob 5 popoldne se je v magistratni posvetovalnici vršila seja magistratnega gremija, ki je trajala skoraj do pol 8 in so se na njih obravnavale nekatere prav zanimive stvari.

Družbi »Bezalin« se izda koncesija za izdelovanje limonade in oranžade. — Končno so za avtokslike priskali taksmetri, katere si je večina avtokslnih podjetnikov že nabavila, dočim si jih morajo ostali nabaviti brezpostojno do 15. oktobra. — Prošnja »Jugoslovana«, ki bi rad v Knafljevi ulici napravil izvesno tablo, se naprava iste odkloni iz estetskih ozirov.

Stajališča avtokslikev. Na zadnjem gremijalnem seji je bilo odločeno, da mora pred kolodvorom stati stalno 8 številk, podanevi in ponoci. Proti temu se je Zadruga avtokslikev pritožila, če da bi bili za nočni čas pred kolodvorom dovolj 4 avtokslike. Dočim magistrat nima nicensar proti temu, policija sploh ne bo vzet na znanje rešitve tega vprašanja, če da je treba prej posebnega komiselinega ogleda. Radi tega se bo o stvari ponovno sklepalo v sporazumu s policijo.

Poročilo Gradiščenega urada. V mestni vrinariji v Tivoliu se bo napravil raslini ter so se tozadneva dela, ki bodo stala 105.000 Din, oddala najnizjemu ponudniku, stavni družbi »Gradidom«.

Precej debate je povzročilo poročilo o seznamu poslopij, za katera bi bilo izdati stavljivo prepondej, in katera bi se moralna čimprej odstraniti, ker stoje močno izven regulacijskih črt. Teh poslopij je v Ljubljani kakih 150 v ogromni vrednosti 50 milj. Din. Sklenilo se je, da se s to stvarjo potaka do tedaj, ko bodo odobreni vsi regulacijski načrti mesta. — Pretresalo se je tudi vprašanje ureditve glavnega tivolskega drevoreda od posope proti hotelu »Tivoli«. Ta drevored se bo uredil čisto po Plečnikovem načrtu ter bo tvoril naraven podaljšek Aleksandrove ceste. — Izdelava ogreje pri cerkvi sv. Jožeta se odda ing. Tavčarju. — Sklene se poprava javnih spomenikov. V to svrhu je določenih 43.000 Din. Skupaj je v Ljubljani 16 spomenikov, od katerih sta na važnejša pri Sv. Jakobu in na Kongresnem trgu, ki sta oba potrebita nujnega popravila. Ta dva bosta prišla prva na vrsto, ostali spomeniki se bodo popravili le zasilno, kolikor je na bolj potrebno. Vsa dela se odajo v režijo tivrdki Tomana. — Tlakovanje tramvajskega pasu ob novi tramvajski progri proti Šiški in Viču bo stale okrog 1.000.000 Din. Samo za kocke, ki bodo večje dimenzije, bo treba štetiti 890.000 Din.

Izdajo se sledenja stavna dovoljenja: Hrovatin Maks, adaptacija trgovskega lokala na Rimski cesti; Prek Mihael, hišna kanalizacija, Krakovska ulica; Stopar Davorin, gradnja enonadstropne hiše v Kobariški ulici ob arzenalu; Koser Svetozar, gradnja lesene hiše ob Ljubljani; Dolinar Josip, gradnja enonadstropne hiše v Verstovškovi ulici; Boh Josipina, gradnja enonadstr. hiše v Rutarjevi ulici; Kambič Franc in Ljudmila, gradnja šesnadstropne hiše na Aleksandrovi cesti; Obnova d. d., gradnja skladišča ob Vožnjakovici ul.; Direkcija drž. žel., kanalizacija čuvajnice št. 642 ob Erjavčevi cesti; Vilhar Franc, gradnja trinadstropne hiše ob Dvorakovici ulici; Hočevar Maks, gradnja enonadstropne hiše ob Levstikovi ulici; Pavlič Josip, gradnja enonadstropne hiše ob Zeleni poti; Maček Ivan, adaptacija gospodarskega posopja ob Cegnarjevi ulici; Ponikvar Anton, gradnja pritlične hiše ob Ižanski cesti; Koščica Katinka, gradnja enonadstropne hiše ob Glinški ulici; dr. Oblak Ivan in Seta, gradnja enonadstropne hiše ob Cesti na Rožnik; Milkovič Katarina, gradnja dvartne Einspielerjevi cesti; tiskarna »Merkur«, skladišče in garata v Gregorčičevi ulici; Slamic Franc, ki je kupil od Ivana Kmeta pritlično poslopje v Gospodarski ulici, bo tam zgradil dvonadstropni prizidek, dovoljenje se mu izda, vendar se mora sporazumeti z sosedji zaradi servitutnih pravic; Vašelj Ciril, adaptacija izložbenega okna na Turjaškem trgu; Sever Maks, gradnja skladišča na Gospodarski cesti; Lassan Ivan, gradnja dvonadstropne poslopje na Vodnikovi cesti.

Uporabna dovoljenja so dobili sledenji hišni posestniki: Jenko Peter, Brajkov Ivan, Grebenec Alojz, Finžgar Josip, Eravec Josip, Kováčič Matjaž (delno), Pregelj Ivan, Zapušček Vid, Paljuk Leopold, Kocjan Josip, Standard Oil Company za bencinsko črpalko na Celovški cesti; Semolič Ana, Bergant Valentin.

Nova romunska vlada

Mironescu — ministarski predsednik

Bukarešta, 10. oktobra. AA. Rader poroča, da je Mironescu tako sestavil novo vlado: predsednik ministrskega sveta in minister za zunanje zadeve: Mironescu, minister za notranje: Popovici, minister pravde: Junian, minister za kmetijstvo: Madgearu, minister za promet: Costa Ceseu, minister za industrijo: Manoilescu, minister za delo: Hakegan, minister za vojsko in mornarico: Condesu: minister brez listnice: Halifa.

Za državne podatnike so postavljeni v predsedništvu ministrskega sveta: Tilea, v ministrstvu notranjih zadev: Angelescu, v ministrstvu za zunanje zadev: Gicio Pop, v ministrstvu za kmetijstvo: Paperak.

Člani nove vlade so odpotovali v Sinajo, da položijo prisego pred kraljem Karolom.

Bukarešta, 10. okt. AA. V novo vlado je stopil samo en nov minister in sicer Hakegan kot minister brez portfelja. Hakegan je bil rektor univerze v Cluju. Margareu je prevzel ministrstvo za kmetijstvo in prigovarjanje Mihalakeja, ki je prevzel ministrstvo za notranje zadeve. Madgearu so prigovarjali, naj prevzame resor za kmetijstvo, ker se je izkazal na mednarodnih konferencah za kmetijska vprašanja. Avdijenca, tekmo katerem je Mironescu predstavil kralju novi kabinet, je trajala 15 minut.

Bukarešta, 10. oktora. AA. Predsednica vlade Mironescu je izjavil dopisniku lista »Lupta«, da bo nadaljeval program dela stare vlade in da je treba smatrati novo vlado samo kot zamenjavo prejšnjega kabinta. Parlamentarni seje so bile odgovorene za 15 dni, tako da se bo začelo zasedanje parlamenta 1. novembra. Ze na prvi seji bodo razpravljali o prorečunu.

„Francija ne ogroža nikogar“

Predsednik republike Doumergue je 8. t. m. odpotoval v Brest, da prisostvuje slovenskemu spletju križarke »Dupleix« v morje. Doumergue se je udeležil banketa, ki ga je priredilo v njegovem čast mestu. Na koncu banketa je predsednik republike imel govor, v katerem je med drugim dejal:

»Naša vojna mornarica je draga vsem Francozom ne samo radi svojih slavnih spominov, ampak tudi zaradi velikih uslug, ki jih izkazuje in jih bo tudi v bodoče izkazoval narod in prestiž Francije po vsem svetu. Ona odgovarja kategorično potrebi felesile, kakor smo mi, kajih kolonialni imperij je razširjen po vseh kontinentih.«

Republikanska in demokratična Francija nima nobenih agresivnih teženj in ne goji nobenega sovražnika. Toda, kakor je Francija dežela idealiz-

ma, plemenitih čustev in spravljivega duha, tako je tudi dežela pamet. Naša pamet pa nam pravi, da smo v komaj polstoletih doživeli dva vpada v našo deželo, in zato je naravno in legitimno, da mislimo, kadar govorimo o naši varnosti, na učinkovito in trdo zagotovljeno varnost.

Organizacija naše sile dokazuje, da je njen namen izključno defenziven. Naša moč ne predstavlja grožnje nobenemu narodu in nima nameena, da bi favorizirala kakšen napad ali da bi povzročila vojsko, ampak da se vojski izogne. V primeri s prej smo naša vojska na kopnem in na morju zelo reducirali in Francija nikakor ne zaostaja za drugimi državami v razvoju. Naš minister za zunanje zadeve je to v Zenevi nedavno nepobitno dokazal.«

Popoldne je Doumergue prisostvoval spletiju križarke »Dupleix« v morje. Križarka ima 10 tisoč ton.

Rio de Janeiro, 10. oktobra. AA. Državljanska vojska se bliža odločilnemu stadiju. Tako zvezna država kakor revolucionarji so zbrali velike sile za odločilno bitko. Revolucionarji so zbrali v državah Seara, Alagoas in Maranhao 30.000 mož. V Rio de Janeiro vre, Minas Geraes so zvezne čete ponovno zavzeme. Mnogo mladih Američanov, željnih pustolovščin, se je pridružilo na obeh straneh žetam.

New York, 10. oktobra. AA. Po poročilu iz Porto Alegre, kjer je glavni stan revolucionarjev, so zvezne čete se srečale v državah Paraná in Santa Catharina.

Rio de Janeiro, 10. oktobra. AA. Oddelek federalne vojske in uslužne čete so se srečale na raznih bojiščih. Vsak tip pričakujejo novega prelivanja krvi. Spočetka je bila federalna vlada iznenadena, vendar se je brzo znašla v novem položaju. Sedaj je uvedla na raznih krajin Brazilije operacije proti ustalem. Redna vojska šteje 46.000 mož, oficirjev je 3000, rezervna vojska pa znaša 130.000 bojevnikov. Od leta 1919. naprej je bra-

z New York, 10. oktobra. as. Zdi se, da je v prihodnjih dneh pričakovati v Braziliji na dveh frontah odločilnih bojev. Južna armada revolucionarjev je že skoraj dosegla Castro, kateremu se približuje tvezna armada. Na srednji fronti se pripravlja odločilna bitka ob pomorskom mestu Bella Horizonte. Vlada v Rio de Janeiro je zapečnila 4 ladje »Lloyd«a Brasilero za transport čet. Luka Rio Grande do Sul je blokirana. V Washingtonu se govori, da je vlada dovolila Braziljancem nakupovati v Ameriki bombna letala in jih transpotirati v Brazilijo.

New York, 10. oktobra. as. Zdi se, da je v prihodnjih dneh pričakovati v Braziliji na dveh frontah odločilnih bojev. Južna armada revolucionarjev je že skoraj dosegla Castro, kateremu se približuje tvezna armada. Na srednji